

24.6.2010

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 0144/2010, ko iesniedza Beļģijas valstspiederīgais *Koen Godderis*, par Beļģijas pavairošanas nodevu

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs iebilst pret Beļģijas pavairošanas nodevu, apgalvojot, ka tā izkropļo konkurenci. Saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem pavairošanas nodeva jāmaksā, iegādājoties tukšas datu glabāšanas ierīces (*CD*, *USB* zibatmiņas, ārējie cietie diski utt.), kurās var glabāt attēlus vai ierakstīt mūziku. Nodevu iekasē privāts uzņēmums „*Auvibel*”, un tā paredzēta autoru, mākslinieku un producentu atlīdzībām. Lūgumraksta iesniedzējs apgalvo, ka nodeva neatbilst Eiropas Savienības tiesību aktiem, jo tām personām, kas nevēlas izmantot ar autortiesībām aizsargātus darbus, nevajadzētu piemērot pienākumu maksāt privātam uzņēmumam („*Auvibel*”) maksu par tādu darbu pavairošanu, kuri neietilpst šā uzņēmuma kompetencē (piemēram, paša darbu, mūzikas, fotoattēlu utt. pavairošana). Kā piemēru lūgumraksta iesniedzējs norāda gadījumu, kad fotogrāfs saglabā dublējumkopijas un kad viņam ir jāmaksā nodeva par nepieciešamā ārējā cietā diska iegādi, kas nozīmē, ka viņam ir attiecīgi jāpiemēro samaksa klientiem, tādējādi kļūstot par mazāk konkurētspējīgu salīdzinājumā ar citiem Eiropas fotogrāfiem. Lūgumraksta iesniedzējs apgalvo, ka nodeva ir pretrunā preču un pakalpojumu brīvas aprites principam, radot situāciju, kad ārvalstu uzņēmumi vairs nevēlas piegādāt Beļģijai *CD-ROM* un *DVD*. Lūgumraksta iesniedzējs apgalvo, ka Eiropas Savienības tiesību akti autortiesību jomā nav pietiekami skaidri un ka Komisijai būtu jāievieš attiecīgi labojumi.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2010. gada 4. maijā. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 202. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2010. gada 24. jūnijā

Kopienas tiesību aktos nav normu attiecībā uz nodevu par pavairošanu personiskām vajadzībām. Vienīgais piemērojams noteikums ir fakultatīvs izņēmums attiecībā uz pavairošanu personiskām vajadzībām, kā noteikts 2001. gada Direktīvā par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā. Šis izņēmums nosaka, ka pavairošana personiskām vajadzībām ir atļauta, ja vien tiesību subjekti saņem „taisnīgu atlīdzību” par kaitējumu, ko rada pavairošana personiskām vajadzībām. Dalībvalstis var brīvi izvēlēties veidu, kā nodrošināt šādu taisnīgu atlīdzību. Nodevas piemērošana noteiktām iekārtām ir viens no veidiem, kā sasniegt šo mērķi. Var paredzēt arī citus veidus, tādus kā vispārējais atlīdzību fonds.

Tā kā direktīvā paredzēts tikai tas, ka tiesību subjektiem ir jāsaņem taisnīga atlīdzība par darbībām, ko rada pavairošana personiskām vajadzībām, dalībvalstīm ir liela rīcības brīvība attiecībā uz to, kā sasniegt šo mērķi. Daudzas dalībvalstis ir izvēlējušās nodevas, tomēr vienveidīgas prakses attiecībā uz to, kāda iekārta būtu jāapliek ar nodevām, nav.

Vācija, Francija un Nīderlande ir izvēlējušās nodevu sistēmu. Tomēr katra ir pieņēmusi nedaudz atšķirīgu pieeju attiecībā uz iekārtām, kas apliekamas ar nodevu, un piemērojamajām likmēm. Beļģijas sistēma atspoguļo Francijā pastāvošo sistēmu. Nīderlande ir izvēlējusies neaplikt ar nodevām USB kartes, ārējos cietos diskus un MP3 atskaņotājus.

Pašreizējā sistēma ļauj dalībvalstīm diferencēt atlīdzības līmeni par pavairošanu personiskām vajadzībām. Šajā kontekstā Komisija ir sadarbojusies ar attiecīgajām autortiesību aģentūrām, sadzīves elektronikas rūpniecības nozares pārstāvjiem un patērētāju organizācijām, lai panāktu saskaņotu viedokli par to, kuriem produktiem būtu vai nebūtu jāpiemēro nodeva. Līdz šim šajās sarunās nav panākta vienprātība.

Nodevu radītās problēmas ir jautājumi, uz kuriem jāsniedz konkrētas atbildes. Komisija joprojām ir pārliecināta, ka tiesību subjekti paši var vislabāk izstrādāt savstarpēji pieņemamus risinājumus šajā jomā. Ņemot vērā atšķirīgās pieejas attiecībā uz nodevu iekasēšanu, nodevu tarifiem un produktiem, kam jāpiemēro nodevas, iespējas panākt vienprātību šķietami ir niecīgas.

Nesen Eiropas Kopienų Tiesas ģenerālvokāts sniedza savu viedokli attiecībā uz nodevu piemērošanu personiskām pavairošanas iekārtām, ko izmanto uzņēmumi un profesionāļi (lieta C 467/08 *Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) pret Padawan*). Paredzams, ka Eiropas Kopienų Tiesa sniegs savu lēmumu tuvāko mēnešu laikā.

Secinājums

Komisija joprojām ir apņēmusies mudināt ieinteresētās personas izstrādāt savstarpēji pieņemamus risinājumus.”